

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

SCIENTIA KIADÓ

AZ ACTA UNIVERSITATIS SAPIENTAE EGYETEMI FOLYÓIRAT PUBLIKÁLÁSI ÉS TERJESZTÉSI SZABÁLYZATA

Jóváhagyta a Szenátus 2307 /2019.12.20. számú határozatával.

2019

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Az *Acta Universitatis Sapientiae* című folyóirat a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (Sapientia EMTE) tudományos folyóirata, melyet 2008-ban alapított az egyetem Szenátusa.

Célja, hogy publikálási fórumot biztosítson a legújabb kutatási eredményeknek, szélesítse az egyetem oktatóinak szakmai kapcsolatait más hazai, magyarországi és nemzetközi tudományos intézményekkel, valamint hozzájáruljon az egyetem rangjának és tudományos elismertségének növeléséhez.

A folyóiratot a Sapientia EMTE kiadója, a Scientia Kiadó adja ki, jelen szabályzat rendelkezései alapján.

A folyóirat angol nyelven jelenik meg, és kizárólag szakmailag lektoráltatott cikkeket közöl (peer review rendszer).

A folyóiratban csak eredeti, más helyen még meg nem jelent cikkek kerülnek publikálásra, amelyek lehetnek: eredeti kutatási eredményeken alapuló szakcikkek (original research papers), valamint egyéb közlemények (non-research papers). Ez utóbbi kategóriába tartoznak: a tudományos összefoglaló cikkek (review articles); a könyv-szemlék (book reviews), valamint új, mérési és elemzési eljárásokat bemutató cikkek (methodology papers). A folyóiratban közölt írások szakmai hitelességéért a szerzők vállalnak felelősséget.

Az eredeti kutatásokon alapuló szakcikkek (original research paper) követelményrendszerét minden sorozatszerkesztőség maga határozza meg (instruction for authors), formailag azonban tartalmaznia kell: a szerzők nevét, intézményi hovatartozását, hivatalos e-mail címét, a közlemény tartalmára vonatkozó fontosabb kulcsszavakat, valamint a cikk rövid kivonatát.

Az összefoglaló közlemények (review articles) egy adott témában és adott szakterületen fontos, kiemelkedő, eredeti kutatásra épülő szakcikkek átfogó bemutatását tartalmazzák. Terjedelmük mintegy 8-10 oldal és az adott témában előzőleg megjelent szakirodalom részletes tárgyalásán alapulnak.

A recenziók, könyvismertetőik (book reviews) egy az adott témában és szakterületen született valamilyen szempontból (relevancia, újszerűség, eredetiség stb.) figyelmet érdemlő műről készült népszerűsítő vagy kritikai írások. Terjedelmük 3-5 oldal.

A módszertani cikkek (methodology papers) új kísérleti, mérési, kutatási eljárásokat mutatnak be, ezek újszerűségére vagy újfajta használati lehetőségeire hívják fel a figyelmet. Terjedelmük 8-10 oldal.

A lapszámokban a nem szakcikkek (non-research papers) aránya legfeljebb 20% lehet. A sorozatszerkesztőségek felelőssége ennek az aránynak a betartása, illetve a cikkek – bármely típusúak legyenek az említettek közül – minőségének, színvonalának a biztosítása.

Az egyéb közlemények (non-research papers) esetében is kötelező feltüntetni a szerzők pontos intézményi hovatartozását és hivatalos e-mail címét.

A közölt cikkekért a szerzők nem részesülnek díjazásban. A folyóirat fenntartja a jogot, hogy a cikkek szerzőivel egy közlési szerződést (Copyright form) aláírasson, mely garantálja, hogy a közölt cikkek más lapokban vagy gyűjteményes kötetekben, ugyanabban a formában, változtatás nélkül nem jelenhetnek meg. Ettől a feltételtől, a szerző egyéni kérése és megalapozott indoklása alapján, az ACTA szerkesztőbizottsága feloldást adhat.

A folyóirat főszerkesztője a Sapientia EMTE rektora. A szerkesztési tevékenységet a Szerkesztőbizottság koordinálja, amelynek 6 tagja van: a főszerkesztő, a főszerkesztő-helyettes (a rektor által nevesített rektorhelyettes), a titkár (a Tudományos Kutatásszervezési Osztály vezetője) és 3, a karok részéről javasolt sorozatszerkesztő. A Szerkesztőbizottságot a főszerkesztő által a szerkesztőbizottság tagjai közül delegált személy is vezetheti.

A Szerkesztőbizottság tagjait a Vezetőtanács nevesíti, és a Szenátus hagyja jóvá. A Szerkesztőbizottság mandátuma 3 évre szól. A mandátum lejártával a Szerkesztőbizottság személyi összetételének megújítása lehet részleges vagy teljes, ami ugyancsak a Vezetőtanács, illetve a Szenátus hatáskörében tartozik.

A Szerkesztőbizottság feladata az egyetemi tudományos folyóirat publikálási és terjesztési irányvonalainak a kijelölése, valamint ennek minőségi felügyelete.

A Szerkesztőbizottság munkáját egy Tanácsadó Testület (Advisory Board) segíti. Tagjainak számát és személyi összetételét a Szerkesztőbizottság határozza meg, és a Szenátus hagyja jóvá.

A folyóirat kiadásának költségeit a Rektori Hivatal a saját éves költségvetéséből biztosítja. Lehetőségekhez mérten a költségek fedezésére más források is bevonhatók (hazai és külföldi pályázatok, illetve különféle egyéb pénzügyi támogatások).

A folyóirat nyomtatott és elektronikus (online) formában is megjelenik. A folyóirat mindegyik sorozata nyomtatott és online ISSN számmal egyaránt rendelkezik.

A folyóirattal kapcsolatos hivatalos ügyekben a Tudományos Kutatásszervezési Osztály (TKO) vezetője jár el a Szerkesztőbizottsággal egyeztetve. A folyóirat megjelentetésének ütemezése, prioritásai és menedzsment-terve az éves kiadói terv részét képezik, amelyeket a Szerkesztőbizottság javaslatára a TKO osztályvezető terjeszt a Szenátus elé elfogadásra.

A FOLYÓIRAT SZOROZATAI

Az alapító okirat értelmében (608/01.02.2008. sz. szenátusi határozat) az egyetemi folyóirat az alábbi tudományterületeket fogja át:

- 1.) Bölcsészettudományok és művészetek (nyelvészet, irodalom, fotó- és filmművészet);
- 2.) Társadalomtudományok (szociológia, kommunikáció és közkapcsolatok, pedagógia, európai tanulmányok);
- 3.) Természettudományok (matematika, informatika, kémia, fizika, biológia, környezettudomány);
- 4.) Műszaki és agrártudományok (élelmiszer- és környezetmérnöki tudományok, kertészet, automatizálás és alkalmazott informatika, mechanika, elektronika, számítástechnika);
- 5.) Jog és gazdaságtudományok (közgazdaság, jog, gazdálkodásinformatika, könyvelőség).

Az *Acta Universitatis Sapientiae* c. tudományos folyóirat az alábbi sorozatokban jelenik meg:

Sorszám	Sorozat	ISSN (nyomtatott)	ISSN (online)	Megjelenés éve
1	AGRICULTURE AND ENVIRONMENT	2065-748X	2068-2964	2009
2	ALIMENTARIA	1844-7449	2066-7744	2008
3	COMMUNICATIO	2393-0438	2537-2793	2014
4	ECONOMICS AND BUSINESS	23430094	2360-0047	2013
5	ELECTRICAL AND MECHANICAL ENGINEERING	2065-5916	2066-8910	2009
6	EUROPEAN AND REGIONAL STUDIES	2066-639X	2068-7583	2010
7	FILM AND MEDIA STUDIES	2065-5924	2066-7779	2009
8	INFORMATICA	1844-6086	2066-7760	2009
9	LEGAL STUDIES	2286-0940	2285-6293	2012
10	MATHEMATICA	1844-6094	2066-7752	2009
11	PHILOLOGICA	2067-5151	2068-2956	2009
12	SOCIAL ANALYSIS	2069-7449	2248-0854	2011

Az egyetem tanszékei, valamint az egyetem Szenátusa által akkreditált kutatóközpontok új sorozatok indítását kezdeményezhetik. Ennek feltétele az adott sorozat részletes tervének a benyújtása a Szerkesztőbizottsághoz, amely a Tudományos Kutatásszervezési Osztályon keresztül történik.

Az új sorozattervnek tartalmaznia kell a sorozatszerkesztőség tagjainak névsorát, megjelölve a szerkesztők szakterületét és intézményi hovatartozását, az elindítandó új sorozat alapvető célkitűzéseit (konceptióját), menedzs-

ment-tervét, a cikkek beküldésére vonatkozó formai útmutatásokat, a lektoráltatási eljárás leírását és a hozzá tartozó űrlapot, valamint az első két lapszám tartalomjegyzékét. Új sorozat elindításához a Szenátus jóváhagyása szükséges. A sorozattervet a Szerkesztőbizottság javaslatára a TKO osztályvezető terjeszti a Szenátus elé elfogadásra.

A sorozatborító tervét a Kiadó rendeli meg a folyóirat egységes arculati elemeit szem előtt tartva.

A SZOROZATSZERKESZTŐSÉGEK MŰKÖDÉSE ÉS FELADATAI

Minden sorozat saját szerkesztőséggel rendelkezik, amelyet a sorozatszerkesztő vezet. A sorozatszerkesztő kinevezését a Vezetőtanács javaslatára a Szenátus hagyja jóvá.

A sorozatok szerkesztőbizottsági tagjainak számát és személyi összetételét a sorozatszerkesztő határozza meg a Főszerkesztő jóváhagyásával. Kiadói elvárás, hogy a szerkesztőbizottságokban a Sapientia EMTE oktatói mellett, minél szélesebb körben szerepeljenek külföldi egyetemek, tudományos intézetek stb. kutatói/oktatói.

A sorozatszerkesztők és a szerkesztőbizottsági tagok mandátuma 3 évre szól.

Indokolt esetben – a lapszámok késése, a Szerkesztőbizottsággal, illetve a Kiadóval való nem megfelelő kapcsolattartás, olyan ügyviteli problémák, amelyek az adott sorozatok már elért nemzetközi jegyzettségét befolyásolják, ill. újabb rangos adatbázisokba való bekerülését gátolják – a sorozatszerkesztő mandátumát a Szenátus bármikor megvonhatja.

A sorozatszerkesztőségek hazai, magyarországi és külföldi szakemberekből állnak. A sorozatszerkesztő témafelelősöket (subject editors) nevezhet meg, valamint adott lapszámok esetében vendégszerkesztőket (guest editors) kérhet fel.

A sorozatszerkesztőségek feladata biztosítani:

- az adott sorozat lapszámainak a kiadói tervben rögzített ütemezés szerinti beküldését a Kiadóba;
- a sorozat menedzsment-tervének az elkészítését és betartását;
- a közlemények magas színvonalát (szakmai és nyelvi – szaknyelv, angol nyelv – szempontjából);
- a plágiumellenőrzést;
- a peer review szakmai lektoráltatás bonyolítását;
- a sorozattal kapcsolatos információk rendszeres ellenőrzését és aktualizálást a nyomtatott kiadványon és az online felületeken;
- a szerzőkkel, a szakmai lektorokkal, valamint a Kiadóval való megfelelő kapcsolattartást.

Minden sorozatszerkesztőség 3 évre szóló menedzsment-tervet készít, amely tartalmazza:

- lapszámok (cikkek/egyéb közlemények, tematikus számok) megtervezését, időbeni ütemezését;
- a megcélzott – a szakterület szempontjából releváns – adatbázisokba bekerüléshez rendelt koncepciót;
- a szerkesztőségeken belüli munkamegosztást (szerkesztés, plágiumellenőrzés, terjesztés stb.);
- a nyomtatott példányok számának meghatározását és ezek terjesztésére vonatkozó tervet;
- a régebbi, a Kiadóban felhalmozódott nyomtatott példányszámok adományozására/elhelyezésére vonatkozó javaslatot;
- a sorozat PR-stratégiáját (lapbemutatók szervezése, közösségi oldalak létrehozása, adminisztrálása).

A menedzsment-tervet a sorozatszerkesztő terjeszti a Szerkesztőbizottság elé elfogadásra. A sorozatszerkesztők által benyújtott menedzsment-tervek az egyetemi középtávú kutatásszervezési stratégia részét képezik.

A sorozatszerkesztő folyamatos kapcsolatot tart a Szerkesztőbizottsággal és a Scientia Kiadóval

A Szerkesztőbizottság, a Scientia Kiadó és a sorozatszerkesztőségek évente legalább egy megbeszélést tartanak a folyóirattal kapcsolatos aktuális kérdésekről.

A Szerkesztőbizottság, valamint a sorozatszerkesztőségek tagjai az egyetemi folyóirat érdekében kifejtett szakmai és szervezői tevékenységükért pontszámokat kapnak, amelynek értéke beleszámít az éves tudományos minősítési pótlék megállapítására szolgáló pontszámba. A pontszámok értékét a tudományos rektorhelyettes javaslatára a Szenátus állapítja meg.

A TUDOMÁNYOS KUTATÁSSZERVEZÉSI OSZTÁLY (TKO) ÉS A SCIENTIA KIADÓ FELADATAI

A Scientia Kiadó feladata a folyóirat kiadási munkálatainak teljes körű lebonyolítása, a lapszámok határidőre való megjelentetésének a biztosítása, a folyóirat hivatalos ügyeinek intézése (ISSN, BIBNAT, a különféle adatbázisokkal, könyvtárakkal, repozitóriumokkal való kapcsolattartás stb.), valamint a folyóirat hazai és nemzetközi láthatóságának növelése, az egyetemi publikációs és tudományos kutatásszervezési stratégia megvalósítása érdekében.

A sorozatok kiadási folyamatában a nyelvi korrektúra, a tördelés, illetve a különféle internetes felületekre való feltöltés és a DOI-azonosítók hozzárendelése a Scientia Kiadó feladata. Az előkészítő és a nyomdai munkálato-
kat a sorozatszerkesztőségek is intézhetik, erről azonban előzetesen tájékoztatniuk kell a Kiadót.

A publikálási útmutatót mindegyik sorozat esetében a sorozatszerkesztőségek állítják össze, amely nyilvános, megtalálható a folyóirat honlapján (<http://www.acta.sapientia.ro>).

Nyomdába küldés előtt az imprimatúrapéldányt ellenőrzi a sorozat főszerkesztője, a kiadói koordinátor, a Scientia Kiadó igazgatója, valamint a TKO osztályvezető.

A folyóirat sorozatainak hazai (CNCS általi) akkreditálása, valamint a nemzetközi adatbázisokba, folyóirat-katalógusokba való felvételének előkészítése a különféle sorozatok szerkesztői, a Szerkesztőbizottság, a Scientia Kiadó, valamint TKO közös együttműködésével történik.

A TKO osztályvezető évente jelentést készít az egyetemi folyóiratról (a menedzsment-terv betartása, nemzetközi jegyzettség növelése és növelhetősége, letöltési statisztikák értékelése stb.), ami az éves tudományos kutatási jelentés részét képezi. A folyóirattal kapcsolatos hivatalos ügyekben a TKO osztályvezető jár el a Szerkesztőbizottsággal egyeztetve.

A FOLYÓIRAT TERJESZTÉSE

Nyomtatott példányok

A folyóirat lapszámai – sorozattól függően – 30-100 nyomtatott példányban jelennek meg. Indokolt esetben a példányszám növelhető (például szélesebb érdeklődésre számot tartó konferencia-kiadványoknál, ennek azonban feltétele, hogy a sorozatszerkesztők a terjesztési tervet is mellékeljenek a példányszám meghatározásához).

A nyomtatott példányok terjesztése köteles-, tisztelet-, könyvtári, valamint cserepéldányok szétküldése révén történik. A tanszékek, a sorozat-szerkesztőségek, valamint a Scientia Kiadó adományok útján is terjeszthetik a lapot.

A tisztelet- és kötelesepéldányokat a Kiadó továbbítja, a cserepéldányok szétküldését a Sapientia EMTE kari könyvtárai végzik.

Minden szerző egy tiszteletpéldányra jogosult, a Kiadó nem ad kivonatokat.

Köteles példányban részesül a bukaresti Román Nemzeti Könyvtár (6 példány), a budapesti Országos Széchényi Könyvtár (8 példány), valamint a Kolozs megyei „Octavian Goga” Könyvtár (1 példány).

Kiadványcsere céljából a folyóirat sorozatai az igényelt példányszámban ingyenesen a Sapientia EMTE kari könyvtárai rendelkezésére állnak. A csereprogramban különböző romániai, magyarországi és más külföldi könyvtárak, egyetemek, illetve tudományos tevékenységet folytató intézetek vesznek részt.

Az adományozás célja a folyóirat különböző sorozatainak a minél szélesebb körben való megismertetése, népszerűsítése, illetve a más oktatási és/vagy tudományos intézményekkel való kapcsolatok elmélyítése. Az adományozás dékáni kérés alapján történik, amelyet a Kiadó igazgatója hagy jóvá.

Elektronikus terjesztés

Az *Acta Universitatis Sapientiae* egyetemi folyóirat elektronikus terjesztése Open Access rendszerben (OA) történik. Az elektronikus terjesztés (beleértve a folyóirat weboldalának folyamatos feltöltését és frissítését is) a Scientia Kiadó feladata.

Tekintve, hogy a szerzők nem részesülnek díjazásban, és a lapszámok elektronikus letöltése is ingyenes, a folyóirat OA besorolása: arany (OA Gold).

A lapszámok elektronikus változata felkerül az egyetem honlapjára az adatbázisok jegyzékével együtt, amelyben az adott sorozat szerepel.

Az egyetem szerződést köthet különböző nemzetközi kiadókkal, adatbázisokkal, elektronikus könyvtárakkal, repozitóriumokkal a folyóirat közös publikálásáról és terjesztéséről. A hazai és nemzetközi partnerekkel létrejött szerződéseket az egyetem rektora látja el kézjegyével, aki egyben a folyóirat főszerkesztője. A szerződés betartása a Szerkesztőbizottság, a sorozatszerkesztőségek, a Scientia Kiadó, valamint a TKO közös felelőssége. Adott esetben a szerződés felmondását a Szerkesztőbizottság javaslatára a Vezetőtanács hagyja jóvá.

A FOLYÓIRAT NÉPSZERŰSÍTÉSE

Kiadói elvárás a folyóirat népszerűsítése lapbemutatók szervezése révén, amely a folyóirat ismertségét és a szerkesztők szakmai kapcsolatait egyaránt kívánja növelni és bővíteni.

A közösségi médiában (Facebook, LinkedIn stb.) való elektronikus népszerűsítés a Scientia Kiadó és a sorozatszerkesztőségek közös feladata.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

A szerzői jogokkal kapcsolatos jogviták esetén (cikkek közlési vagy újraközlési joga, plágium stb.) a felelősség a szerzőket terheli.

Dr. Tonk Márton egyetemi tanár
A Szenátus elnöke

Ellenjegyző,
Zsigmond Erika, jogtanácsos